

ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ВОЛОНТЕРСТВА В УКРАЇНІ

КРАСНОКУТСЬКА Лілія, здобувачка вищої освіти спеціальності 071 Облік і оподаткування

Миколаївський національний аграрний університет

Анотація: Волонтерська діяльність є основою побудови та розвитку громадянського суспільства. Воно втілює найблагородніші прагнення людства – це прагнення свободи, миру, безпеки і справедливості для всіх людей. Волонтерська діяльність в Україні хоч і не набула масового характеру, проте є такою, що про неї можна говорити як про соціальне явище та як про важливу складову діяльності недержавних соціальних служб.

Ключові слова: волонтерство, війна, благодійність, допомога.

В Україні система соціального захисту в сучасних умовах потребує постійно уваги з боку держави та суспільства. Зміни в Україні останніх років призвели до різкого погіршення стану населення, тому перед нами як ніколи постає потреба в ефективній роботі системи соціального захисту.

Волонтерська діяльність притаманна українському народу з давніх часів. Адже в словнику української мови є ряд синонімів (добротливість, доброзичливість, доброзичливість, доброзичливість, доброзичливість), які мають однакове тлумачення: «допомагати, допомагати комусь у чомусь». Історія благодійності в Україні налічує понад 100 років. На Русі завжди були люди, які безкоштовно допомагали хворим і нужденним [4].

Поняття «волонтер» в Україні не існувало до 1990-х років. Людей, які займалися суспільно корисною працею, називали благодійниками, меценатами, альтруїстами, громадськими діячами (князь Ярослав Мудрий, Володимир, гетьман Мазепа, Петро Сагайдачний) приватними благодійниками Броцькі, Семеренти, Терещенки [1].

За часів Радянського Союзу, коли благо держави ставилося вище за благо людини, поняття добровольця мало яскраво виражене ідеологічне та патріотичне забарвлення: так називали людину, яка добровільно погоджувалася служити інтереси не окремих громадян, а партії, комуністичної ідеї, соціалістичної держави. У 1990-х роках з браком професійних кадрів та розвитком мережі центрів SSM виникла необхідність залучення до соціальної роботи соціально активних волонтерів. У 1991 році після активного волевиявлення український народ отримав унікальну можливість утвердитися

серед розвинених, цивілізованих країн світу. Сьогодні в Україні зароджується демократичне суспільство, офіційні державні структури не в змозі задовольнити всі запити суспільства, тому громадський рух набуває особливого значення. Про те, що цей процес розпочався і продовжується, незважаючи на труднощі, свідчить поява сучасних громадських організацій, кількість яких сягнула понад 20 тисяч. Проте лише мала частина цих організацій працює з волонтерами [2].

Після початку повномасштабної війни в Україні культура благодійності стрімко набирала популярності. Одразу було створено фонди, штаби допомоги та платформи для збору коштів на допомогу нашій армії і всім постраждалим від війни. Сила народної підтримки виявилася настільки потужною, що в соцмережах почали ширитися жарти, мовляв, українці можуть зібрати не лише на Байрактари, а й на космічний корабель [3]. Звісно, народна підтримка підтримується великою роботою окремих організацій, які винаходять нові способи залучення українців до волонтерства, координують кошти, що надійшли, та спрямовують їх на потреби армії.

У сучасних умовах важливість оптимізації різних аспектів суспільного розвитку стає все більш актуальною для громадськості та державних органів. Необхідно послідовно вирішувати соціальні проблеми, успіх запланованих змін залежатиме від кваліфікації працівників соціального обслуговування та захисту, що передбачає відповідну підготовку кадрів; воно стає першочерговим завданням у реалізації політики країни. Формування великого волонтерського руху є одним із важливих шляхів продуктивної суспільної роботи в будь-якій державі.

Література:

1. Вашкович В. В. Посібник волонтера / В.В. Вашкович, О.Ю. Василенко, Т.О. Карабін, Я.В. Лазур, В. В. Манзюк, В.М. Рошканюк. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2022. 88 с.
2. Леонова В.І. Волонтерський рух в Україні: методичні рекомендації. / В.І. Леонова. Одеса: видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2019. 56 с.
3. Панькова О., Касперович О. Український волонтерський рух в умовах збройної російської агресії в контексті національних та глобальних викликів і

можливостей післявоєнного відновлення країни. Європейської економіки. 2022. Т. 21, № 3.

4. І.М. Аспекти публічного управління розвитком волонтерського руху в Україні. Bulletin of the National University of Civil Protection of Ukraine. Series: Public Administration. 2022. № 1(16)2022. URL: <https://doi.org/10.52363/2414-5866-2022-1-18> (дата звернення: 19.10.2023).

***Abstract:** Volunteer activity is the basis of the construction and development of civil society. It embodies the noblest aspirations of humanity - the desire for freedom, peace, security and justice for all people. Although volunteer activity in Ukraine has not acquired a mass character, it is such that it can be considered a social phenomenon and an important component of the activities of non-state social services.*

***Keywords:** volunteering, war, charity, aid.*

***Науковий керівник – ДОВГАЛЬ Олена,
д-р екон. наук, завідувач кафедри економічної теорії і суспільних наук,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв***